

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNĄŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornej *W. Dekera i Spółki*. — Redaktor: *A. Wannowski*.

№ 230. — We Wtorek dnia 2. Października 1832.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 28. Września.

N. Król raczył onegdaj dać posłuchanie wstępne Lordowi Minho, mianowanemu Król. Angielskim nadzwyczajnym Posłem i pełnomocnym Ministrem przy dworze tęgostroнным, i przyjąć listy jego wierzytelne.

JO. Xiężna Liegnicka udała się stąd do Cieplic.

Przybył tu: Jego Dostojność Generał jazdy i Generalny Adjutant J. Cesarskiej Mości, Cesarza wszech Rossyi, Xiążę Tscherbatów, z Drezna.

Wyjechali: JW. Generał-Porucznik i tymczasowo komenderujący V. korpusem armii, Grollmann, do Poznania.

Jch Dostojność Lord Frederick i Lady Augusta Fitz-Clarence, do Hanoweru.

Jego Dostojność Król. Angielski Wielki Zachowawca pieczęci i nadzwyczajny Posel przy dworze Cesarsko-Rossyjskim, Lord Durham, do Londynu.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 25. Września.

N. Cesarz i Król Jmć mianował przez postanowienie z d. 29. Sierpnia (10. Września)

r. b. Radcę Stanu Morawskiego, członka Kommissyi rządowej przychodów i skarbu, Prezesem Dyrekcyi Głównej Towarzystwa Ziemskiego Kredytowego.

Pan Józef Gąsowski, urzędnik Sądu Pokoju w Suwałkach, zaszczycony został orderem Sgo Stanisława klasy 4tej.

Przez postanowienie z dn. 18. b. m. Rada Administracyjna mianowała: PP. Alexandra Huissona, Radczą Komitetu nadzwyczajnego rachunkowego; Jana Wołowskiego, byłego Kapitana pułku gwardyi strzelców konnych, Kommissarzem obwodu Hrubieszowskiego; Jakoba Bemm, budowniczym 2go rzędu w całym Królestwie.

Dnia 23. z. m. Rada Administracyjna Królestwa wydała postanowienie, iż w miejscu dotychczasowych ogólnych i szczególnych dozorczych szpitali, ustanawiają się Rady opiekuńcze dobroczynnych Instytutów publicznych, którym poruczony jest dozór i zarząd tych Instytutów, jako i przedsięwzięcie wszelkich środków, stopniowe ulepszenie i udoskonalenie onychże na celu mających. Będzie jedna Rada główna opiekuńcza, przy Kommissyi rządowej spraw wewnętrznych, duchownych i oświecenia publicznego, i Rady szczególne opiekuńcze przy każdym szpitalu. Tak Rada główna jako i Rady szczególne opiekuńcze odbywają swoje czynności bez-

płatnie. Rada główna przedstawia do Komisji rządowej spraw wewnętrznych, duchownych i oświecenia publicznego, członków Rad szczególnych, którzyby do jakiej nagrody prawa nabyli, a też Kommissya Radzie Administracyjnej członków Rady głównej, w miarę uznania ich godnymi tego przedstawienia. Całe to postanowienie składa się z 21 artykułów i jest drukiem ogłoszone w oddzielnych książeczkach.

A u s t r y a.

Z Wiednia, dnia 21. Września.

Niektóre gazety francuzkie i prawie wszystkie gazety zagraniczne (patrz Nr. pisma naszego 220) umieściły napis grobowy, który N. Cesarz miał kazać wyrzeźbić na pomniku Xięcia Reichstadt. — Cały ten napis zmyślony. Zwłoki Xięcia złożone są, jak wiadomo, w Cesarskich grobach familijnych, gdzie napisy nigdy nie były w zwyczaju.

W ł o c h y.

Z Rzymu, dnia 13. Września.

Dotychczasowy Cesarsko - Rossyjski Posel przy Katedrze Ś. Xiążę Gagarin, mławszy przed 2ma tygodniami pożegnawcze posłuchanie u J. Świątobliwości, wyjechał dnia 8. stąd do Petersburga.

W Kuryerze Francuzkim czytamy: „Pani Letycya Bonaparte ciągle chora. Następujących postanowień testamentu jej udzielały wedle źródeł dość pewnych: Zapisła ona każdemu z swych dzieci po 110,000 piastrow, summe bardzo znaczną dla fundacyi kościelnej w Rzymie, każdemu z 3 executorów testamentu (Kardynałowi Fesch, Kardynałowi Wikaryuszowi Rzymskiemu i bankierowi Torlonia), po 1000 teczyn. Wszystkie inne posiadłości, nieruchomości i ruchomości, sprzęty domowe, srebra, kosztowności, malowidła i t. p., mają tworzyć wielką ordynacyę, która spada zawsze na najstarszego członka płci męskiej familii Bonapartów. Na przypadek zgaśnięcia linii męskiej cały ogromny majątek, wynoszący po odciągnięciu legatów 15 mil. piastrow Rzymskich (t. j. 75 milionów frank.), zostanie własnością miasta Ajaccio. Do tego miasta też ma być sprowadzone ciało Pani Letycyi Bonaparte. Kościołowi tutejszemu francuzkiemu Ś. Ludwika zapisała ona 30,000 piastrow, za co codziennie ma być czytana msza święta za duszę Napoleona i jego matki.

Z Ankony, dnia 7. Września.

(Z Gaz. Powsz.) — Wczoraj wstąpił u nas na ląd Pan Stratford-Canning, przepędziwszy 3 dni w tutejszym lazarecie i natychmiast dalej się puścił do Londynu; fregata w niedzielę wpłynęła do portu i zabrawszy wody świe-

żej uda się do Korfu. — Wszyscy prawie, co tu schronienia szukali, wyjechali stąd do Korfu, Marsylii i do innych miast. Zresztą panuje tu zupełny pokój. Proces o zamordowanie Gonfaloniere toczy się ciągle; podobno już są winowajcy w mocy sprawiedliwości. Policją zawiaduje ciągle Generał Cubieres, który w najściślejszej mieszkanców umie utrzymywać karność. Prawią tutaj ciągle jeszcze o wzmocnieniu załogi. — Wedle listów z Bononii ustała tam pogłoska o wkrótce nastąpić mającym odejściu Austriaków z Romagny. Mimo to ustanowiono Kommissyę obrachunkową, w celu likwidowania rachunków między wojskiem papieżkiem i austriackim. — W Forli odkryto podobno spisek, w którym duchowni nawet mają mieć udział. W innych częściach państwa Kościelnego w skutek nadzwyczajnej czujności policji, panuje, jak się zdaje, pokój. — Z dnia 12. Września. Dzisiaj na żądanie Generała Cubieres weszło 50 karabinierów dla odbywania służby w więzieniach.

T u r c y a.

Z Konstantynopola, dnia 25. Sierpnia.

Od bitwy pod Homs, stan rzeczy w Syrii stał się nader krytycznym dla Sułtana. Choć od tego czasu nieprzyszło do żadnej walki utarczki między wojskiem tureckim a Egipcyanami, zdaje się, iż Turcy przez brak dobrej administracyi, przez cholerę i inne epidemiczne choroby, a oprócz tego, przez dezercyę, tyle ucierpieli, że Husseyn Basza niemożąc się nigdzie oprzeć, Aleppo, Antyochię, Alexandretę, i Adanę w ręce Ibrahima oddał, i do głównego obozu swego pod Konią się cofnął. Wojsko tureckie znajdujące się w Konii, razem z tem, które w okolicy jest jeszcze rozproszone, niemoże liczyć więcej jak 12 do 15,000; niema więc nawet nadziei, ażeby przeciw Egipcyanom w pogoń za niem pospieszającym. Nawet żywność, która dla niego przybyła do portu Alexandretty, miała jak donoszą, wpaść po większej części w ręce zwycięzców. Flota otomańska cofnęła się pod Rhodus i Budrun; Egipcyanie dotąd jeszcze na nią nieuderzyli.

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 20. Września.

Messenger w dodatku tak się wyraża: „Przybył tu z Hagi nietylko goniec, jakiego poranka mówiono, lecz też Xięć Pana Ouvrard. Xięć Orleański jeszcze niewyjechał, ani też nie odjedzie dzisiaj, lecz dopiero jutro (dn. 21.). Minister spraw zagranicznych miał dziś długą rozmowę z Xięciem Orleańskim. — Wczoraj zrana o godzinie 7. udał się Hr. Sebastiani

do Króla, z którym aż do 9. pracował. O godzinie 10. wyprawiono z Ministerjum spraw zagranicznych gońca do Londynu.

Pogłoska o podróży Pana de Semonville do Neapolu była mylna.

Słychać, że Ministerjum sprawiedliwości 8 generalnych prokuratorów i 15 zastępców od służby usunie. Podobnie mają 3 Prezesowie Sądów Królewskich być pensjonowanymi.

Generał-Porucznik, Baron Gérard, mianowany onegdaj Adjutantem Xięcia Nemurskiego, umarł w Beauvais na cholere.

W zachodnich częściach kraju ciągle zaburzenia. Wedle pogłoszek wymagających potwierdzenia pojechała Xiężniczka Berry przez Rennes do Jersey. Na brzegach zachodnich zgromadzają się oddziały wojska, aby zapobiedz wprowadzaniu broni.

Z Rennes donoszą z d. 16. Wrześn.: „Wszystkie akta dotyczące się oskarżenia Szuanów Laubepin, Guibourg, Hr. Kersabiec, de Serie, i innych, zostały d. 14. m. b. z lokalu sądu ukradzione. Były one wszystkie zapakowane, gdyż miały być odesłane do Orleanu. Żona i córka kasztelana, który ma klucze, są w podejrzeniu słusznym, iż tej kradzieży sprzyjały; aresztowano więc je natychmiast. Siedzą też agenci Karolistów, którzy kobiety te przekupić mieli. Szczęście, że jest jeszcze przy aktach kopia najważniejszych wyroków, takdalece, że zamach ten chociaż zręcznie wykonany, jednak nieocali obżalowanych.

Z Marsylii piszą pod d. 15.: „Zaburzenia pomiędzy pospolstwem trwają tu ciągle; wybuchły wszelako groźniej dn. 13. m. b. Oficera policyi przy tej okazacy kijem uderzono; sprawca tego uczynku, niejakiś Liautaud, został natychmiast przyaresztowany. Rzucano kamienie z okien na policyantów; ci jednak wdarli się do domów i aresztowali około 20 osób.

(Najnowsze wiadomości.) — Z Paryża, d. 23. Wrześn. — Gazette de France donosi, iż rząd wczoraj przez telegrafy zawiadomionym został, że Infanta Don Carlos proklamowano w Madrycie Królem Hiszpańskim. (?) Don Carlos miał być wyniesiony na tron mianowicie przez wpływ Apostolicznych. — Taż sama gazeta opiewa, że wojsko Dom Miguela d. 9. m. b. zaczęło bombardować Oporto. (??)

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 18. Września.

Markiz Palmella odjechał onegdaj stąd do Porto. Gazeta pewna stolicy twierdzi, iż Markiz przed wyjazdem otrzymał obietnicę od Lorda Palmerston, że pytanie portugalskie pierwszym będzie przedmiotem przyszłego posiedzenia gabinetu.

Wedle gazety Sun, nadeszły do wydziału

spraw zewnętrznych urzędowe wiadomości z Porto, zgadzające się zupełnie z dawniejszymi uwiadomieniami. Porto ma być w doskonałym stanie obrony i tak dobrze w żywność opatrzone, że funt mięsa tylko 2 grosze kosztuje; maki dostatek, i ceny wszelkich owoców bardzo mierne.

Wczoraj obiegła w City i na giełdzie pogłoska o przybyciu gońca, donoszącego, że Lord Russell umarł na cholere. Morning Herald poczytując tę wieść za bezzasadną, donosi, że Lord podróżując przez południową część Hrabstwa Devon, z powodu cholery nieudał się do Ashburton, lecz, stosownie do najświeższych wiadomości na wiejskiej siedzibie Xięcia Bedford przebywa. — Times przeciwnie głosi, że Lord Russell doznawał w prawdzie napadów cholery, ale teraz już z niej wyleczony.

W Manchester ogłosił przed kilku dniami pewien adwokat Londyński (P. Wilkins), iż w rozprawie publicznej udowodni, że Pan Coblet (zawołany demagog) wcale się nie zdał, aby Manchester lub inne jakie miasto reprezentować. Pospółstwo, gorliwe o dobrą sławę swego ulubieńca, oburzyła mowa takowa adwokata; niezważając więc na fałsz lub prawdę dowodów jego zdarło go z mównicy i już go zaczęło czubić, gdy policya szczęściem zaleknionemu prawnikowi na pomoc przyspieszyła. Pan adwokat następnie poprzestał swych prelekyi przed tak rozruchanym zgromadzeniem.

Niektóre pisma tutejsze donoszą, że Józef Bonaparte, Hr. Survilliers, mieszkający w pałacu Marschal-Thomsons, zadzierzawił dom Generała Geor. Ashe w Park-Crescent na rok jeden: kończy on teraz 66. rok wieku, spędził ostatnie lat 15 w bliskości Filadelfii, i żył tam całkiem jako amerykański dzierżawca. Z małżeństwa swego z Panną Klary miał 2 córki, które wydał za swoich synowców, a synów Lucyana i Ludwika Bonaparte; ci więc odziedziczą po nim majątek. Zdaje się być pewną rzeczą, iż zjawienie się Hr. Survilliers w Europie ma polityczne powody.

Z dnia 21. Września.

Kuryer dzisiejszy opiewa, że nie tylko Pan Meulenaere wystąpił z gabinetu belgijskiego, lecz że wedle wiarogodnych wiadomości wszyscy Ministrowie do dymissyi się podali, którą też Król Leopold przyjął. — Tenże Kuryer głosi, iż Pan van de Weyer otrzymał pełnomocnictwo rozpoczęcia nowych układów z pełnomocnikiem holenderskim w Londynie.

Albion tak się wyraża: Zbývá nam na nowszych wiadomościach z Portugalii; oficer jednak pewien marynarki, pełen doświadczenia, który służył pod Lordem Cochrane w Brazylii i stan floty Dom Miguela dokładnie zna, do-

nosi, że ona w najlepszym jest położeniu i opatrzona w wyborych majątków, między którymi kilku jest Amerykańczyków.

Z dnia 22. Września.

Times dzisiejsza donosi, że na wczorajszym posiedzeniu konferencji przełożono odpowiedź Króla Niderlandzkiego na ostatnie propozycje Lorda Palmerston, Król Wilhelm wszelkie mu uczynione przełożenia odrzucił, a tak nadzieja załatwienia sprawy holendersko-belgijskiej na drodze pokoju, prawie zupełnie znikła. Konferencja zbierze się wprawdzie jeszcze raz w dniu dzisiejszym, nienależy się jednak spodziewać, żeby podczas niebytności wszystkich prawie Ministrów Angielskich decydujące miała poczynić postanowienia.

Taż Times donosi w dodatku: „Na giełdzie niwyszyscy dają wiarę pogłoskom w obieg puszczone o postanowieniu Króla Wilhelma, zerwać wszelkie układy z konferencją; ale osoby zazwyczaj dobrze zainformowane rozumieją, że te pogłoski niesą płonne. Oprócz tego donoszą nam ze źródła autentycznego, któremu myśmy zawsze ufali, że taka nota istotnie z Hagi nadeszła i wczoraj przez P. van Zuylen van Nyeweldt Lordowi Palmerston doręczoną została. Od kilku godzin więc wzbudzą sprawę holendersko-belgijskie uwagę kapitalistów i przemysłników naszych w najwyższym stopniu.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Dobra Pogorzelskie w powiecie Krotoszyńskim położone, które według taxy na 124,892 Tal. 20 sgr. ocenione zostały, publicznie najwięcej dającemu sprzedane być mają, którym końcem termin licytacyjny peremtoryczny na dzień 11 ty Grudnia r. b.

zrana o godzinie 9. przed Sędzią Ziemiańskim W. Hennig tu w miejscu wyznaczony został.

Chęć kupienia mających o tym uwiadomiac, nadmieniamy, iż jeszcze 4 tygodnie przed tymże terminem każdemu zostawia się wolność doniesienia nam o niedokładnościach, jakichy przy sporządzeniu taxy zaistnieć mogły.

Krotoszyn, dnia 26. Czerwca 1832.

Król Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Podpisany Królewski Sąd Ziemiański, Samuela Krug piekarza, który się w roku 1807. z Bojanowa oddalił, i od tego czasu o swym życiu i pobyciu żadnej nie dał wiadomości, również tegoż niewiadomych sukcesorów lub

spadkobierców, a to na wniosek siostry jego byłej owdowiałej Hedelhofer, Joanny Krystyny z Krugów teraz zamężnej Fellmann piekarza, również kuratora jemu w osobie Jana Franciszka Hedelhofer sukiennika ustanowionego z tym zaleceniem niniejszym zapożywa, ażeby się przed lub najpóźniej w terminie na dzień 5 ty Lipca 1833.

zrana o godzinie 8. w tutejszym pomieszkaniu sądowym przed delegowanym W. Baronem Richthofen Referendaryuszem Sądu Głównego wyznaczonym osobiście stawił, albowiem o swym życiu i pobyciu podpisanemu sądowi piśmienne doniesienie uczynił, i następnie dalszych zleczeń oczekiwał, albowiem w przeciwnym razie rzeczony Samuel Krug za nieżyjącego uznany będzie i jego pozostały majątek według okoliczności, jego najbliższym sukcesorom lub skarbowi publicznemu wydanym zostanie,

Wschowa, dnia 13. Września 1832.

Król Pruski Sąd Ziemiański.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 29. Września 1832.	Papierami	Gotowizną
Oblig. długu państwa . . .	94	93½
Oblig. bankowe aż do włączenia lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	97½	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	99½	—
Wschodnio-Pruskie	100¼	—
Szląskie	106	—

Poznań, dnia 1. Października 1832.

Papierami. Gotowizną. Od sta.
Kurs obligów m. Poznania 95 — 4

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 28. Września 1832.

	Tal.	šgr.	fen.	do	Tal.	šgr.	fen.
Pszenica	1	15	—	—	1	22	6
Żyto	—	25	—	—	1	—	—
Jęczmień	—	15	—	—	—	17	6
Owies	—	13	6	—	—	16	—
Tatarka	1	—	—	—	1	5	—
Groch	1	—	—	—	1	2	6
Ziemiaki	—	6	—	—	—	7	—
Siana cetnar à 110 ff.	—	15	—	—	—	17	6
Słomy kopa à 1200 ff.	3	20	—	—	4	—	—
Masła garniec	1	10	—	—	1	15	—